

El tren de la costa, per Francesc Devesa

 diarilaveu.com/veu/30619/el-tren-de-la-costa-per-francesc-devesa

L'estació del Nord bullia. Vaig arribar just quan la megafonia anunciava:

—Tren de la costa, destinació Alacant, eixida immediata.

Vaig pujar just a temps d'agafar un seient buit. El vagó es va omplir de gom a gom amb la barreja habitual de gent. Molts anaven enganxats al mòbil, alguns xerraven i altres miraven l'infinit. Un vellet llegia al costat d'una xica amb grenya verda. Al meu costat, una parella de jubilats alemanys consultaven l'itinerari assenyalant Oliva al mapa. Vam creuar ràpidament els arrossars de la Ribera i el tren es va enfonsar cap al túnel de Xeraco. Ara circulava lent i els vidres de les finestres van començar a baixar. Vaig pensar que allò devia ser una innovació tecnològica, però ¿per què provar-ho dins del túnel? Per la meua banda, va emergir de la foscor un personatge amb carota de bruixa que fotia granerades als viatgers. A la part d'enfront, un altre espantall malcarat amb bigot, vestit de pingüí i barret de copa, escombrava també els caps. Vaig pensar que podien ser carnestoltes o, tal vegada, alguna atracció per a turistes. El tren va eixir a l'aire lliure, però va traçar un cercle complet i es va tornar a endinsar al túnel i altra volta els dos pallassos repartint cops de granera.

—Espanya va bé, Espanya va bé...—deia el del frac, mentre els viatgers li tiraven tomaques.

—Serà en ta casa, mamó —li contestà una senyora, al temps que el barret rodava d'un cop de pilota magistral. Els viatgers estaven molt divertits i l'únic nerviós era jo mateix. Per fi, a la volta que feia nou, el tren va parar a l'estació. Van baixar, com si res, uns quans passatgers. Al nostre vagó, va pujar un senyor amb uniforme de ferroviari. El vaig abordar angoixat:

—Escolte, ¿açò és un tren normal o un circ?

—Tranquil, jo els portaré on cal —va respondre i, veient la meua cara de pomes agres, em va dir a cau d'orella:

—L'anterior maquinista quan beu massa li pega per muntar el Tren de la Bruixa, que és on treballava abans. Ja se l'emporten els guardes.

No em vaig calmar del tot. M'inquietava aquell desfici del túnel i l'explicació del conductor bufat. Més encara el nou maquinista, malgrat la seua actitud amable. Tenia una cara i un posat que m'eren familiars. Cabell negre, barba blanc-grisosa i aquell defecte en la parla fent xiular les esses finals. No aconseguia recordar on l'havia

vist.

—És un sarraí de Madrid —em va advertir el vell del llibre, dirigint-se a mi amb un to de veu baixet i fent embut amb les mans, mentre la jove del seu costat el cominava amablement a callar.

El tren enfilà les corbes de Sant Joan i el túnel d'entrada a l'estació de Gandia, afortunadament sense sorpreses. Van baixar bastants persones però, estranyament, no va pujar ningú. El meu vagó portaria mig passatge. Tenia ganes d'arribar a Oliva i oblidar aquell inquietant viatge. Tanmateix, quan vam eixir a l'exterior, en lloc de vore el cim de la Safor a la dreta, hi véiem Segaria i el Montgó llunyans. ¡Marxàvem en direcció a la mar! La megafonia em va traure de dubtes:

—Senyors viatgers, atesa la presència inadequada de viatgers que pretenen anar a Oliva i a Dénia quan saben perfectament que esta ruta acaba a Gandia, els portarem al Grau que és el final absolut del trajecte. Allí en barques Zodiac arribaran còmodament a la seua destinació. Tinguen bon viatge.

Vaig notar una forta descàrrega d'adrenalina. El trajecte de València-Oliva l'havia fet més de mil voltes i a Dénia anava sovint. Vaig prémer l'alarma i a l'instant aparegueren dos guardes de seguretat, un alt i ben paregut i l'altre amb coleta i barba.

—¿Han escoltat la megafonia? ¡El maquinista està boig! ¡Facen alguna cosa, detinguen-lo!

—Ell mana, té la majoria —va dir el més alt arronsant els muscles.

— ¿De quina majoria parlen vostès? —vaig preguntar absolutament alterat.

— De la minoritària —respongué impàvid el de la coleta— i a més a més —continuà — nosaltres no podem fer res, estem en pràctiques.

Dempeus i angoixat, mirava com el tren anava recte cap al grau. Sospitant les intencions del maquinista, em vaig dirigir als viatgers que anaven absolutament confiats:

—¡Hem de fer alguna cosa, el tren va directe al port i pararem tots a l'aigua!

Sols la xica de la grenya verda es va aixecar ràpida. En apropar-se, vaig observar que portava un anellet a la cella esquerra.

—¡Inútils! —digué, mentre trencava amb una clau anglesa el cristall i estirava amb força el fre d'emergència. Em vaig quedar uns segons aturat. Allò d'inútils no sabia si anava sols pels dos segurates, si m'inclòia o si estava dedicat a tot l'univers masculí.

—Vosté, ¿vol ajudar o continua fent discurssets?

La veu de la xicota em va treure de la commoció i vaig córrer a estirar del fre.

— ¡És el vèrtex, el maleït vèrtex —exclamà el vellet lector alçant el cap —València és l'afirmació, Alacant la dubitació i Madrid la negació. El vèrtex està a Madrid i allí manen los sarraïns. Cal convertir-los a la veritat si volem que la base del triangle tinga consistència —continuà l'ancià mentre s'aixecava del seient i assenyalava insistentment el llibre— Ja ho va dir Ramon Llull!

—Què li passa al iaio? —vaig dir, mentre continuava penjat del fre i les rodes del vagó aixecaven espurnes.

— És el meu avi, està obsessionat amb la geometria i tot ho vol resoldre a base de triangles. Ja fa dos anys que li se'n va la pinça.

El tren irremediament anava a caure al port, però ho feia suaument, com en una rampa feta a l'objecte. Les portes del vagó es van obrir i l'aigua entrava fent bromera. Per la megafonia una veu femenina deia:

—Senyors viatgers, pròxima parada Gandia port. No obliden els seus equipatges.

—Los sarraïns manen, heu de convertir-los, tenen el vèrtex... —repetia una volta i una altra el lector trastornat. Els ocupants, aigua al genoll, es preparaven tranquil·lament a eixir. Des de les llanxes pneumàtiques un megàfon cridava:

—Passatgers amb destinació Oliva i Dénia, preparats per embarcar.

Les Zodiacs anaven apropant-se i emetien un sorollet intermitent i agut molt familiar. Massa familiar. Em vaig despertar suat i amb regust a salobre.

Francesc Devesa i Jordà

